

Πριν την κλινική εξέταση του αλόγου έχει γίνει κατάλληλη συγκράτηση. Προσεγγίζουμε το άλογο και αρχικά το χαϊδεύουμε μέχρι να ηρεμίσει και να αντιληφθεί την παρουσία μας χωρίς να το τρομάξουμε.

Η κλινική εξέταση συνήθως γίνεται από το πρόσθιο τμήμα του σώματος προς το οπίσθιο. Αρχικά ελέγχονται οι μυκτήρες και το ανώτερο αναπνευστικό. Φυσιολογικά οι μυκτήρες του αλόγου πρέπει να είναι στεγνοί και να μην υπάρχει το οποιασδήποτε φύσης ρινικό έκκριμα. Το έκκριμα είναι πάντοτε παθολογικό δηλαδή και μπορεί να είναι ορώδες, βλεννώδες, πυώδες, αιμορραγικό ή τροφώδες στο άλογο. Λόγω της υπερτροφικής μαλακής υπερώας στο άλογο τροφές που παλινδρομούν από τον οισοφάγο ή το στόμαχο, όχι με την έννοια του εμετού που διαπιστώνεται στα άλλα είδη ζώων για αυτό το ονομάζουμε και υλικό παλινδρόμησης, οδηγούνται προς τη ρινική κοιλότητα και τους μυκτήρες και όχι προς τη στοματική κοιλότητα.

Οι μυκτήρες του αλόγου εξετάζονται κυρίως με επισκόπηση. Μας ενδιαφέρει κυρίως η συμμετρία της θέσης και η συμμετρία της κίνησης. Όταν υπάρχουν βλάβες στις εγκεφαλικές συζυγίες (τρίδυμο, προσωπικό) διαπιστώνεται είτε απόκλιση του ακρορρινίου είτε διαφορά στη συμμετρία κίνησης θέσης των δύο μυκτήρων.

Στην κεφαλή εξετάζουμε επίσης του παραρρινικούς κόλπους, τους μετωπιαίους και τους οπίσθιους και πρόσθιους γναθιαίους κόλπους. Οι παραρρινικοί κόλποι εξετάζονται κυρίως με επίκρουση. Ο ήχος ο οποίος παράγεται κατά την επίκρουση είναι ήχος κενού και ονομάζεται τυμπανικός ήχος και είναι ο φυσιολογικός ήχος. Σε περίπτωση παραρινοκολπίτιδας ο αέρας αντικαθίσταται από παχύρρευστο εξίδρωμα, πύον, και ο ήχος γίνεται περισσότερο συμπαγής, αμβλύς. Άρα λοιπόν, αμβλύτητα και ευαισθησία συνοδεύουν τις φλεγμονές των παραρρινικών κόλπων τις παραρρινοκολπίτιδες.

Στην κεφαλή βρίσκονται και τα σημεία λήψης σφυγμού στο άλογο. Δίπλα ακριβώς από τον έξω κανθό του οφθαλμού υπάρχει ένα τρόπον τινά οριζόντιο αγγείο η ζυγωματική ή υποκόγχια αρτηρία. Τοποθετούμε δύο δάχτυλα στο ύψος του έξω κανθού και νιώθουμε το σφυγμό. Στο κάτω χείλος εκεί που τελειώνει ο κλάδος και αρχίζει το σώμα της κάτω γνάθου βρίσκεται μία κινητή αρτηρία που ονομάζεται προσωπική αρτηρία. Η ζυγωματική αρτηρία είναι μικρή και ακίνητη ενώ η προσωπική είναι μεγαλύτερη και άρα πιο εύκολο να την ψηλαφίσει κανείς αλλά είναι κινητή και αυτό δημιουργεί δυσκολίες.

Στην κεφαλή επίσης με κινήσεις έκθλιψης ψηλαφούμε από την έσω πλευρά του κλάδου της κάτω γνάθου τους υπογνάθιους αδένες που είναι μόνοι ψηλαφητοί λεμφαδένες στο άλογο. Τοποθετώντας τα δύο δάχτυλα στην έσω επιφάνεια της κάτω γνάθου με κινήσεις έκθλιψης νιώθει κανείς δύο σφαιρικούς σχηματισμούς σαν κύστεις να γλιστρούν μέσα από τα δάχτυλα.

Προχωρώντας στον τράχηλο εξετάζεται ο λάρυγγας και η τραχεία όπου μπορεί να γίνει εξέταση με ψηλάφηση και να προκληθεί αναπαραγόμενος βήχας αλλά κυρίως η εξέταση γίνεται με ακρόαση. Με την τοποθέτηση της πλάκας του στηθοσκοπίου στο λάρυγγα ακούμε το λαρυγγικό φύσημα και στην τραχεία το τραχειακό φύσημα ήχοι που αναπαριστούν το ήχο που παράγεται κατά τη διέλευση αέρα από σωλήνα σταθερής διατομής αντιληπτούς στο άλογο και στην εισπνοή και την εκπνοή.

Προχωράμε πιο πίσω στο θώρακα του αλόγου ο οποίος περιλαμβάνει πνεύμονες και καρδιά. Οι πνεύμονες του αλόγου εξετάζονται με επίκρουση και ακρόαση. Η επικρούσιμος και ακρόσιμος περιοχή του πνεύμονα είναι κοινή και ορίζεται ως το τρίγωνο που ξεκινάει

από το ωλέκραιο, έρχεται προς τα πάνω μέχρι το ύψος των ακανθωδών αποφύσεων των πρώτων θωρακικών σπονδύλων, η επόμενη πλευρά του τριγώνου φέρεται κατά μήκος μέχρι το ύψος της 17^{ης} πλευράς και στη συνέχεια η υποτείνουσα του τριγώνου φέρεται ελαφρώς κυρτή έτσι ώστε να περνά από το μέσο 11^{ης} 13^{ης} πλευράς και να ξαναγυρίζει στο ωλέκραιο. Με την τοποθέτηση της πλάκας του στηθοσκοπίου στην περιοχή ακούμε το κυψελιδώδες ψυθίρισμα το οποίο στο άλογο σε αντίθεση με τα άλλα ζώα είναι αντιληπτό μόνο στην εισπνοή.

Όσο αφορά στην επίκρουση με το ίδιο τρόπο όπως και στα άλλα είδη ζώων με δύο δάχτυλα χτυπάμε με δύναμη. Ο ήχος ονομάζεται σαφής πνευμονικός σε αντίθεση με τον αμβλύ και τον τυμπανικό που δείχνει την παρουσία αέρα. Πρόκειται για ιδιαιτερότητα του ήχου του πνεύμονα που προκύπτει από παρουσία μίγματος αέρα και ιστού.

Η καρδιά πιο εύκολα εξετάζεται από την αριστερή πλευρά του ζώου και πιο δύσκολα από τη δεξιά. Πρακτικά για να νιώσει κανείς την καρδιά του αλόγου τοποθετεί την παλάμη αμέσως κάτω προς τα έσω του ωλεκράνου και νιώθει την καρδιακή ώση τη μετάδοση δηλαδή της κίνησης της καρδιάς προς το θωρακικό τοίχωμα. Εκεί που είναι εντονότερη η καρδιακή ώση τοποθετείται η πλάκα του στηθοσκοπίου. Σε θεωρητικό επίπεδο η ακρόαση της καρδιάς γίνεται ανάμεσα 3^ο και 5^ο μεσοπλεύριο διάστημα όπου ακούει κανείς τις βαλβίδες της καρδιάς και των μεγάλων αγγείων. Αυτό που αξίζει να σημειωθεί είναι ότι φυσιολογικά τα άλογα μπορεί να έχουν 2, 3 ή 4 καρδιακούς ήχους. Δηλαδή σε αντίθεση με το σκύλο όπου ακούγονται οι ήχοι ντούπ λουπ στο άλογο μπορεί να είναι ντούπ ντουπ λουπ, λουπ ντούπ λουπ, ή ακόμη και 4 ήχους ντουπ ντουπ λουπ λουπ. Επίσης στο άλογο είναι φυσιολογικό και ειδικά στους αθλητές σε ποσοστό που φθάνει μέχρι και 40% να παρουσιάσει ανόργανο φύσημα που επικαλύπτει τους ήχους και το οποίο εξαφανίζεται όταν το άλογο μπαίνει σε ήπια άσκηση.

Πιο πίσω έχουμε τους κενεώνες και το πλευρικό υποχόνδριο τόξο. Αν τοποθετείται η πλάκα του στηθοσκοπίου στο σημείο αυτό ακούμε το έντερο, γίνεται η ακρόαση του εντέρου. Φυσιολογικά έχουμε δύο κατηγορίες ήχων, τους μεγάλους ήχους που ονομάζονται βορβορυγμοί και είναι 3 το δίλεπτο ή 1 κάθε 45 με 50 δευτερόλεπτα και ενδιάμεσα έχουμε λεπτούς ήχους που μοιάζουν με φυσαλίδες που σπάζουν και ονομάζονται ήχοι ανάμειξης-προώθησης. Οι βορβορυγμοί είναι μεγάλοι ήχοι που αναπαριστούν κένωση μεγάλων τμημάτων του εντέρου σε παρακείμενα δηλαδή αδειάζει το δεξιό κοιλιακό κόλον στο αριστερό κοιλιακό κόλον και γι αυτό είναι πολύ έντονοι ενώ οι ήχοι ανάμειξης προκύπτουν από την ανάδευση της μάζας που υπάρχει μέσα στο έντερο μέσα στο ίδιο τμήμα και είναι συνεχόμενοι. Όταν ακροαζόμαστε δεξιό κενεώνα ακροαζόμαστε τη βάση του τυφλού όταν ακούμε δεξιό πλευρικό τόξο ακροαζόμαστε δεξιό κοιλιακό κόλον, αριστερά κατά μήκος του αριστερού πλευρικού τόξου ακούμε αριστερό κοιλιακό κόλον στη συνέχεια αριστερό ραχιαίο και ψηλά κινήσεις λεπτού εντέρου.

Προχωρώντας προς τα πίσω προχωρούμε στη λήψη θερμοκρασίας που όπως και στα υπόλοιπα ήδη ζώων γίνονται από το απευθυσμένο. Με την ίδια λογική βάζουμε το θερμομέτρο ελαφρώς λοξά. Όσον αφορά στην ασφάλεια του κτηνιάτρου, για να βάλει κανείς θερμομέτρο στο άλογο πρέπει να έρθει στο πλάι του αλόγου με πλάτη στην κεφαλή του αλόγου και κρατάμε με το αντιβράχιο το άλογο, σηκώνουμε ψηλά την ουρά και την τραβάμε να πατήσει το πόδι του από την πλευρά που το προσεγγίσαμε ώστε να είναι αργό στο να κλωστήσει. Αυτή η θέση είναι η λιγότερο επικίνδυνη στο να μας χτυπήσει το άλογο. Μετά χαμηλώνουμε την ουρά και κρατώντας το θερμομέτρο παίρνουμε τη θερμοκρασία.